

“...คุณธรรมซึ่งเป็นที่ตั้งของความรัก ความสามัคคี ที่ทำให้คนไทยเราสามารถ
ร่วมมือร่วมใจกันรักษาและพัฒนาชาติบ้านเมืองให้เจริญรุ่งเรืองสืบต่อกันไปได้ตลอดรอดฝั่ง
ประการแรก คือ การที่ทุกคนคิด พูด ทำ ด้วยความเมตตา มุ่งดี มุ่งเจริญต่อกัน ประการที่สอง
คือ การที่แต่ละคนต่างช่วยเหลือเกื้อกูลกัน ประสานงาน ประสานประโยชน์กัน ให้งานที่ทำสำเร็จผล
ทั้งแก่ตน แก่ผู้อื่น และแก่ประเทศชาติ ประการที่สาม คือ การที่ทุกคนประพฤติปฏิบัติตนอยู่ใน
ความสุจริต ในกฎกติกา และในระเบียบแบบแผน โดยเท่าเทียมเสมอกัน ประการที่สี่ คือ
การที่ต่างคนต่างพยายามทำความดี ความเห็นของตนให้ถูกต้อง เทียงตรง และมั่นคง
อยู่ในเหตุในผล หากความคิด จิตใจ และการประพฤติปฏิบัติที่ลงรอยเดียวกันในทางที่ดี
ที่เจริญนี้ ยังมีพร้อมมูลในกาย ในใจของคนไทย ก็มั่นใจได้ว่า ประเทศชาติไทยจะดำรงมั่นคง
อยู่ตลอดไปได้...”

พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร
ความตอนหนึ่งในพระราชดำรัสในการเสด็จออกมหาสมาคมงานพระราชพิธีฉลองสิริราชสมบัติครบ 60 ปี
ณ พระที่นั่งอนันตสมาคม วันศุกร์ที่ 9 มิถุนายน 2549

**“เราจะสืบสาน รักษา และต่อยอด และครองแผ่นดินโดยธรรม
เพื่อประโยชน์สุขแห่งอาณาราษฎรตลอดไป”**

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว
พระปฐมบรมราชโองการในการออกมหาสมาคม
ณ พระที่นั่งอมรินทรวินิจฉัยมโหฬายุสมมาน วันที่ 4 พฤษภาคม 2562

คุณธรรม กับการพัฒนาประเทศ

“คุณธรรม” เป็นคุณค่าพื้นฐานของความเป็นมนุษย์ และเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้เป็น **มนุษย์ที่สมบูรณ์ครบทุกมิติ คือ เป็นคนดี คนเก่ง และมีคุณภาพ** สามารถขับเคลื่อนโลกสมัยใหม่และผลักดันให้เกิดการพลิกโฉมประเทศ สร้างสังคมไทยปลอดการทุจริต และประพฤติมิชอบ ซึ่งเป็นเป้าหมายสำคัญในช่วงระยะเวลา 5 ปี ข้างหน้า (พ.ศ. 2566 - 2570) ของยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 - 2580) และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13

การพัฒนาคนไทยทุกช่วงวัยให้มีความรู้และทักษะชีวิต (Soft Skills) อันมีคุณธรรมเป็นองค์ประกอบ จึงเป็นประเด็นการพัฒนาของแผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ 2 (พ.ศ. 2566 - 2570) ต่อเนื่องจากแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2559 - 2565) อันเป็นแผนส่งเสริมคุณธรรมฉบับแรกของประเทศ ที่ทำให้ “คุณธรรม” ได้ถูกนำไปอภิปราย ถกเถียง และเกิดการบูรณาการ การส่งเสริมคุณธรรมของหน่วยงานทุกภาคส่วนทั่วประเทศ

จากนโยบายของรัฐบาลในยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี และในร่างแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2566 - 2570) ที่มุ่งเน้นให้ความสำคัญกับการพัฒนา

“คน” ให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ คือเป็นคนดี คนเก่ง และ **มีคุณภาพ** เพื่อเป็นรากฐานการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน ในทุกมิติ สอดคล้องกับเป้าหมายของ “แผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ 1” ที่พัฒนาคนไทยให้มีคุณธรรมโดยใช้หลักธรรมทางศาสนา หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และหลักวิถีวัฒนธรรมไทยที่ดีงาม ซึ่งเป็นระยะเวลากว่า 5 ปี แล้ว นับตั้งแต่รัฐบาลได้ประกาศใช้แผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ 1 เป็นต้นมา

ในแผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ 2 (พ.ศ. 2566 - 2570) นี้คณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ได้กำหนดแนวทางเพื่อนำสู่ความเป็น **“มนุษย์ที่สมบูรณ์”** โดยการส่งเสริมให้คนไทยมีพฤติกรรมที่สะท้อนการมีคุณธรรม **“พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา กตัญญู”** มุ่งสู่สังคมคุณธรรมที่คนไทยอยู่ร่วมกันด้วยความสมานฉันท์ภายใต้ **หลักธรรมทางศาสนา หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง วิถีวัฒนธรรมไทยที่ดีงาม และประเทศไทยปลอดทุจริตและประพฤติมิชอบ** เพื่อพัฒนาประเทศให้มั่นคงในมิติด้านคุณธรรม มีคุณธรรมเป็นหลักยึดถือ และปฏิบัติ รวมทั้งพัฒนาคุณธรรมในสังคมไทยให้ปรากฏชัด และเป็นรูปธรรมอย่างยั่งยืน

หลัก 3 มิติ

หลักธรรมทางศาสนา

การปฏิบัติตามคุณธรรมของการอยู่ร่วมกันตามหลักศาสนาที่ตนเองนับถือ การอบรม/พัฒนาจิตใจให้เกิดจิตสำนึกที่ดีอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

วิถีวัฒนธรรมไทยที่ดีงาม

สืบสานและอนุรักษ์ วิถีการดำเนินชีวิต ความคิด ความเชื่อ ค่านิยม จารีตประเพณี พิธีกรรม และภูมิปัญญา ซึ่งกลุ่มคนและสังคมได้ร่วมสร้างสรรค์ สืบสาน ปลูกฝัง สืบทอด เรียนรู้ ปรับปรุงและเปลี่ยนแปลง เพื่อให้เกิดความเจริญงอกงามทางด้านจิตใจ และวิถีอย่างสันติสุขและยั่งยืน

หลัก 5 คุณธรรม

พอเพียง

ดำรงชีวิตอย่างพอประมาณ ไม่โลภ ไม่เบียดเบียนผู้อื่น สังคมและสิ่งแวดล้อม มีเหตุผล ใช้ความรู้อย่างรอบคอบและรอบด้าน และสร้างภูมิคุ้มกันเพื่อให้อาจรอดพ้นจากวิกฤตภัยต่างๆ ได้

วินัย

ปฏิบัติตามกติกากฎระเบียบวินัยขององค์กรและสังคมตามหน้าที่พลเมืองที่ดี และเคารพกฎหมาย ตลอดจนป้องกันและรับผิดชอบผลกระทบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม

สุจริต

มีความซื่อสัตย์ ซื่อตรง ยึดมั่น ยืนหยัดในการรักษาความจริง ความถูกต้องและเป็นธรรม ไม่สั่นไหว ไม่ร่วมมือ ไม่ยินยอมพร้อมต่อการทุจริตทุกรูปแบบ

จิตอาสา

การให้และเสียสละประโยชน์ส่วนตนเพื่อส่วนรวม ช่วยเหลือเกื้อกูลต่อสรรพสิ่งทั้งหลาย เพื่อประโยชน์สุขแก่ทุกเขาเหล่านั้นและของสังคม

กตัญญู

สำนึกคุณและแสดงออกถึงความกตัญญูต่อแผ่นดินเกิด ธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม สถาบันองค์กร และผู้มีพระคุณ นับตั้งแต่ บิดา มารดา ญาติผู้ใหญ่ ครูอาจารย์ เป็นต้น ไม่จำเป็นต้องเป็นสิ่งของ อาจเป็นการกระทำหรือความจริงใจ บนหลักพื้นฐานของความถูกต้องดีงาม

ความสอดคล้อง

แผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ 2 (พ.ศ. 2566-2570)
กับแผนระดับที่ 1-3

มาตรา 65

รัฐธรรมนูญ
แห่งราชอาณาจักรไทย
พ.ศ. 2560

มาตรา 76
และ 258 ข.(4)
พรบ.มาตรฐานทางจริยธรรม
พ.ศ.2562

ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ.2561-2580)

แผนระดับที่ 1

ยุทธศาสตร์ที่ 3

การพัฒนาและเสริมสร้าง
ศักยภาพทรัพยากรมนุษย์

ยุทธศาสตร์ที่ 4

การสร้างโอกาส
และความเสมอภาคทางสังคม

ยุทธศาสตร์ที่ 6

การปรับสมดุลและพัฒนา
ระบบบริหารจัดการภาครัฐ

แผนระดับที่ 2

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

- ▶ ประเด็นที่ 10 การปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม
- ▶ ประเด็นที่ 11 การพัฒนาคุณภาพคนตลอดช่วงชีวิต
- ▶ ประเด็นที่ 15 พลังทางสังคม
- ▶ ประเด็นที่ 21 ต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ

แผนการปฏิรูปประเทศ

- ✓ ด้านวัฒนธรรม กีฬา แรงงาน และการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์
- ✓ ด้านการป้องกันและปราบปรามทุจริตและประพฤติมิชอบ

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ฉบับที่ 13
พลิกโฉมประเทศไทย
สู่สังคมก้าวหน้า เศรษฐกิจสร้างมูลค่าอย่างยั่งยืน

นโยบายและแผนระดับชาติ
ว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ

นโยบายความมั่นคงแห่งชาติที่ 1 และ 9

แผนระดับที่ 3

แผนปฏิบัติการ
ด้านการต่อต้านทุจริต
และประพฤติมิชอบ

แผนปฏิบัติการ
ด้านการส่งเสริม
คุณธรรมแห่งชาติ
ระยะที่ 2
(พ.ศ. 2566-2570)

ยุทธศาสตร์ด้าน
มาตรฐานทางจริยธรรม
และการส่งเสริม
จริยธรรมภาครัฐ

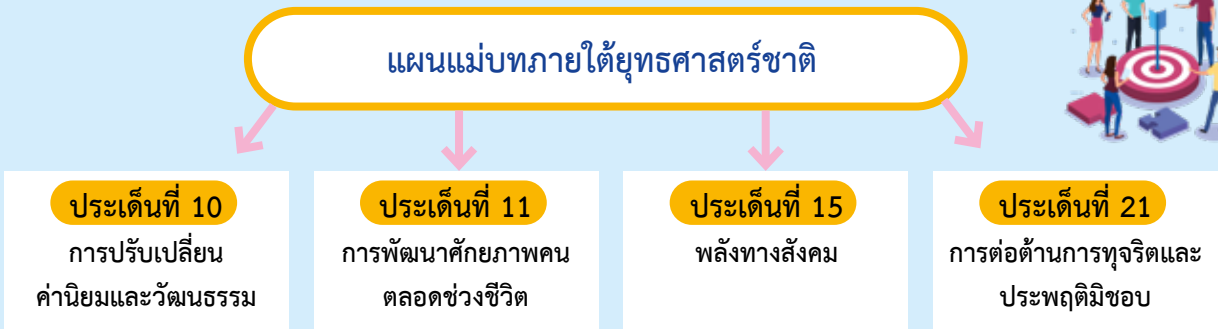
- คณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ -

ความสำคัญ

ของแผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ 2 (พ.ศ. 2566 - 2570)

แผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ 2 (พ.ศ. 2566 - 2570) จัดทำขึ้นเพื่อให้ทุกภาคส่วน
ร่วมขับเคลื่อนการส่งเสริมคุณธรรมให้บรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน
โดยการถ่ายทอดเป้าหมายและตัวชี้วัดของ “แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ”

และยังเป็นเครื่องมือในการพลิกโฉมสังคมไทย
ด้วยการส่งเสริมให้เกิดกระบวนการทางสังคม 3 กระบวนการ

วัตถุประสงค์

- เพื่อให้ทุกภาคส่วนเข้ามาร่วมส่งเสริมสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการส่งเสริมคุณธรรม/การทำหน้าที่ที่เหมาะสมกับบริบทของสังคมไทย
- เพื่อให้ทุกภาคส่วนโดยเฉพาะภาครัฐ พัฒนาระบบและการเสริมสร้างขีดความสามารถของกลไกเพื่อการขับเคลื่อนและส่งเสริมคุณธรรม
- เพื่อให้ทุกภาคส่วนเข้ามาร่วมส่งเสริมการเรียนรู้ และการพัฒนาศักยภาพคนและองค์กรเครือข่ายเพื่อขับเคลื่อนการส่งเสริมคุณธรรม

เป้าหมาย ตัวชี้วัด และแนวทางการพัฒนา

เป้าหมายของแผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ 2 (พ.ศ. 2566 - 2570) คือ “คนไทยมีพฤติกรรมที่สะท้อนการมีคุณธรรมเพิ่มขึ้น มุ่งสู่สังคมคุณธรรมที่คนไทยอยู่ร่วมกันด้วยความสมานฉันท์ ภายใต้หลักธรรมทางศาสนา หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง วิถีวัฒนธรรมไทยที่งดงาม และประเทศไทยปลอดภัยและประเพณีที่ดีงาม” และกำหนดตัวชี้วัดเชิงผลลัพธ์ 2 ประเด็น เพื่อให้การขับเคลื่อนบรรลุเป้าหมายดังกล่าว ประกอบด้วย

1

ดัชนีคุณธรรม 5 ประการ “พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา กตัญญู” เพิ่มขึ้น โดยมีค่าเป้าหมายเพิ่มขึ้น ร้อยละ 10 ภายในปี พ.ศ. 2570 จากข้อมูลปีฐาน พ.ศ. 2565

2

หน่วยงานภาครัฐน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารงาน มีค่า ITA เพิ่มขึ้น โดยมีค่าเป้าหมายเพิ่มขึ้น ร้อยละ 5 ภายในปี พ.ศ. 2570 จากข้อมูลปีฐาน พ.ศ. 2565

และได้กำหนดแนวทางการพัฒนาเป็น 3 แผนย่อยเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของแผนปฏิบัติการฯ และนำไปสู่ผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประกอบด้วย

แผนย่อยที่ 1

การส่งเสริมสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการส่งเสริมคุณธรรม/การทำความดี
ที่เหมาะสมกับบริบทของสังคมไทย

แผนย่อยที่ 2

การพัฒนาระบบและการเสริมสร้างขีดความสามารถของกลไก
เพื่อการขับเคลื่อนและส่งเสริมคุณธรรม

แผนย่อยที่ 3

การส่งเสริมการเรียนรู้ และการพัฒนาศักยภาพคนและองค์กรเครือข่าย
เพื่อขับเคลื่อนการส่งเสริมคุณธรรม

แผนย่อยที่ 1

การส่งเสริมสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการส่งเสริมคุณธรรม/ การทำหน้าที่ที่เหมาะสมกับบริบทของสังคมไทย

การส่งเสริมสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการส่งเสริมคุณธรรม/การทำหน้าที่ ตลอดจนการปรับเปลี่ยนวิถีคิด กรอบคิด หรือค่านิยมและพฤติกรรมของคนในสังคม ครอบคลุมทั้งพื้นที่ทางกายภาพ พื้นที่ทางสังคม สำหรับการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม หรือการปฏิบัติตนเพื่อสะท้อนการมีคุณธรรมจริยธรรม ตลอดจนพื้นที่สื่อสร้างสรรค์ ทำให้เกิดความรับรู้ เข้าใจ และเห็นคุณค่าของการปฏิบัติตนที่สะท้อนการมีคุณธรรมจริยธรรมในการดำเนินชีวิต โดยกำหนดเป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนย่อยที่ 1 ดังนี้

เป้าหมาย	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย
เป้าหมายที่ 1 ประชากรมีกิจกรรมการปฏิบัติตนที่สะท้อนการมีคุณธรรมจริยธรรมเพิ่มขึ้น	ประชากรอายุ 13 ปีขึ้นไป มีกิจกรรมการปฏิบัติตนที่สะท้อนการมีคุณธรรมจริยธรรมเพิ่มขึ้น	เพิ่มขึ้นร้อยละ 5 ต่อปี จากข้อมูลปีฐาน ปี พ.ศ. 2565
เป้าหมายที่ 2 เครือข่ายทางสังคมที่มีขีดความสามารถในการส่งเสริมคุณธรรมในสังคมไทยเพิ่มขึ้น	จำนวนเครือข่ายทางสังคมมีขีดความสามารถในการส่งเสริมคุณธรรมในสังคมไทยเพิ่มขึ้น	เพิ่มขึ้นร้อยละ 10 ภายในปี พ.ศ. 2570 จากข้อมูลปีฐาน ปี พ.ศ. 2565

แนวทางการพัฒนา 6 แนวทาง และ 10 ชุดโครงการเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานตามเป้าหมายของแผนย่อยที่ 1 ดังนี้

แนวทางการพัฒนา	ชุดโครงการ	ผู้รับผิดชอบ
แนวทางการพัฒนาที่ 1 สร้างพื้นที่และสนับสนุนกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมหรือการทำหน้าที่	<ul style="list-style-type: none"> ชุดโครงการสร้างเสริมสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการส่งเสริมคุณธรรมบนฐานชีวิตวิถีใหม่ ชุดโครงการพัฒนาชุมชน องค์กร อำเภอ จังหวัดคุณธรรม ชุดโครงการพิพิธภัณฑน์ในมิติด้านคุณธรรม 	<p>หน่วยงานทุกภาคส่วน</p> <p>หน่วยงานทุกภาคส่วน</p> <p>กระทรวงวัฒนธรรม/สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ/องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น</p>
แนวทางการพัฒนาที่ 2 ยกย่องเชิดชูเกียรติบุคคล ชุมชน องค์กร อำเภอ จังหวัด คุณธรรม	<ul style="list-style-type: none"> ชุดโครงการค้นหา/คัดเลือก/ยกย่องเชิดชูบุคคลด้านการส่งเสริมคุณธรรม ชุดโครงการค้นหา/คัดเลือก/ยกย่องเชิดชูองค์กรด้านการส่งเสริมคุณธรรม 	<p>หน่วยงานทุกภาคส่วน</p> <p>หน่วยงานทุกภาคส่วน</p>

แผนย่อยที่ 2

การพัฒนาระบบและการเสริมสร้างขีดความสามารถของกลไกเพื่อการขับเคลื่อนและส่งเสริมคุณธรรม

การพัฒนาระบบและการเสริมสร้างขีดความสามารถของกลไกเพื่อการขับเคลื่อนและส่งเสริมคุณธรรม ของทุกภาคส่วน โดยเฉพาะภาครัฐ ครอบคลุมถึงกฎหมาย โครงการ มาตรการ และนโยบายภาครัฐ ที่เป็นกลไกกระตุ้นหรือสร้างแรงจูงใจ ให้ทุกภาคส่วนเข้ามาร่วมขับเคลื่อนการส่งเสริมคุณธรรม ให้หน่วยงานภาครัฐน้อมนำหลักธรรมทางศาสนา หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และวิถีวัฒนธรรมไทยที่ดีงามในการบริหารองค์กร และสร้างภาคีเครือข่ายร่วมกันสร้างประโยชน์แก่ส่วนรวมด้วยการนำคุณธรรมมาแก้ปัญหาหรือพัฒนาสังคม โดยกำหนดเป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนย่อยที่ 2 ดังนี้

เป้าหมาย	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย
เป้าหมายที่ 1 เครือข่าย/องค์กร ที่ร่วมกันทำกิจกรรมสาธารณะเพิ่มขึ้น	จำนวนเครือข่าย/องค์กรจากทุกภาคส่วน ที่ร่วมกันทำกิจกรรมสาธารณะเพิ่มขึ้น	เพิ่มขึ้นร้อยละ 5 ต่อปี จากข้อมูลปีฐาน ปี พ.ศ. 2565
เป้าหมายที่ 2 องค์กรเครือข่าย ทางสังคมที่มีการพัฒนาระบบเครดิต ทางสังคม (Social Credit) เพื่อรองรับการส่งเสริมคุณธรรม	จำนวนองค์กรเครือข่ายทางสังคม ที่มีการพัฒนาระบบเครดิตทางสังคม (Social Credit) ที่เหมาะสมกับบริบท ของสังคมไทยเพื่อรองรับการส่งเสริม คุณธรรมเพิ่มขึ้น	เพิ่มขึ้นร้อยละ 10 ภายในปี พ.ศ. 2570 จากข้อมูลปีฐาน ปี พ.ศ. 2566
เป้าหมายที่ 3 หน่วยงาน ภาครัฐมีค่า ITA ผ่านเกณฑ์ มาตรฐานเพิ่มขึ้น	จำนวนหน่วยงานภาครัฐมีค่า ITA ผ่านเกณฑ์มาตรฐานเพิ่มขึ้น	เพิ่มขึ้นร้อยละ 10 ภายในปี พ.ศ. 2570 จากข้อมูลปีฐาน ปี พ.ศ. 2565

แนวทางการพัฒนา 4 แนวทาง และ 6 ชุดโครงการเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานตามเป้าหมายของแผนย่อยที่ 2 ดังนี้

แนวทางการพัฒนา	ชุดโครงการ	ผู้รับผิดชอบ
แนวทางการพัฒนาที่ 1 ส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม ในทุกช่วงวัยโดยนำนวัตกรรม มาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสม กับบริบททางสังคมไทย	ชุดโครงการพัฒนาระบบเครดิตทางสังคม ให้เป็นเครื่องมือเพื่อการส่งเสริมคุณธรรม ในสังคมไทย	กระทรวงการพัฒนาสังคม และความมั่นคงของมนุษย์/ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

แนวทางการพัฒนา	ชุดโครงการ	ผู้รับผิดชอบ
<p>แนวทางการพัฒนาที่ 2 สร้างกลไกเครือข่ายคุณธรรม และระบบการสนับสนุนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง</p>	<ul style="list-style-type: none"> ชุดโครงการพัฒนาระบบและการเสริมสร้าง ขีดความสามารถของกลไกเพื่อการขับเคลื่อน และส่งเสริมคุณธรรมบนฐานชีวิตวิถีใหม่ ชุดโครงการพัฒนาศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ เพื่อสร้างกลไกขับเคลื่อนจังหวัดคุณธรรม ให้บรรลุเป้าหมาย 	<p>กระทรวงการพัฒนาสังคม และความมั่นคงของมนุษย์</p> <p>กระทรวงมหาดไทย/กระทรวง วัฒนธรรม/หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</p>
<p>แนวทางการพัฒนาที่ 3 พัฒนากลไกให้หน่วยงานภาครัฐ ขับเคลื่อนการส่งเสริมคุณธรรม ตามหลักธรรมทางศาสนา หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และวิถีวัฒนธรรมไทยที่ดีงาม</p>	<ul style="list-style-type: none"> ชุดโครงการขับเคลื่อนการส่งเสริมคุณธรรม ตามหลักธรรมทางศาสนา หลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง และวิถีวัฒนธรรมไทยที่ดีงาม อย่างเป็นระบบของหน่วยงานภาครัฐส่วนกลาง และส่วนภูมิภาคสู่องค์กรคุณธรรม ชุดโครงการขับเคลื่อนการส่งเสริมคุณธรรม ตามหลักธรรมทางศาสนา หลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง และวิถีวัฒนธรรมไทยที่ดีงามอย่างเป็น ระบบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสู่องค์กร คุณธรรม 	<p>สำนักงานคณะกรรมการพัฒนา ระบบราชการ</p> <p>กระทรวงมหาดไทย</p>
<p>แนวทางการพัฒนาที่ 4 เสริมสร้างความเข้มแข็งของเครือข่าย ด้วยกระบวนการแลกเปลี่ยน เรียนรู้ด้านการส่งเสริมคุณธรรม</p>	<ul style="list-style-type: none"> ชุดโครงการสมัชชาคุณธรรม ตลาดนัดคุณธรรม ตลาดนัดความดี 	<p>กระทรวงวัฒนธรรม/ กระทรวงมหาดไทย</p>

แผนย่อยที่ 3

การส่งเสริมการเรียนรู้ และการพัฒนาศักยภาพคน และองค์กรเครือข่ายเพื่อขับเคลื่อนการส่งเสริมคุณธรรม

การส่งเสริมการเรียนรู้ และการพัฒนาศักยภาพคนและองค์กรเครือข่ายเพื่อขับเคลื่อนการส่งเสริมคุณธรรม ครอบคลุมถึงการจัดการศึกษาทุกระดับ และทุกระดับ ระบบการจัดการความรู้ที่เป็นกระบวนการเรียนรู้ตลอดชีวิตภายในชุมชน หรือหน่วยงานงานวิชาการ วิจัย และพัฒนา เพื่อเสริมศักยภาพการส่งเสริมคุณธรรม ตลอดจนกฎหมาย โครงการ มาตรการ และนโยบายภาครัฐ ที่เป็นกลไกกระตุ้นหรือสร้างแรงจูงใจให้ทุกภาคส่วนเข้ามาร่วมขับเคลื่อนการส่งเสริมคุณธรรมในองค์กร และสร้างภาคีเครือข่ายทำประโยชน์แก่ส่วนรวมด้วยการนำคุณธรรมมาแก้ปัญหาหรือพัฒนาสังคม โดยกำหนดเป้าหมายและ ตัวชี้วัดของแผนย่อยที่ 3 ดังนี้

เป้าหมาย	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย
เป้าหมายที่ 1 ทุนชีวิตเด็ก และเยาวชนไทยเพิ่มขึ้น	ทุนชีวิตเด็กและเยาวชนไทยเพิ่มขึ้น	เพิ่มขึ้นร้อยละ 5 ภายใน ปี พ.ศ. 2570 จากข้อมูลปีฐาน ปี พ.ศ. 2565
เป้าหมายที่ 2 คนไทยได้รับการพัฒนาทักษะชีวิตจากการส่งเสริมคุณธรรมขององค์กรเครือข่ายเพิ่มขึ้น	จำนวนคนที่ได้รับการพัฒนาทักษะชีวิตจากการส่งเสริมคุณธรรมขององค์กรเครือข่ายเพิ่มขึ้น	เพิ่มขึ้นร้อยละ 5 ต่อปี จากข้อมูลปีฐาน ปี พ.ศ. 2566

แนวทางการพัฒนา 3 แนวทาง และ 5 ชุดโครงการเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานตามเป้าหมายของแผนย่อยที่ 3 ดังนี้

แนวทางการพัฒนา	ชุดโครงการ	ผู้รับผิดชอบ
แนวทางการพัฒนาที่ 1 กำหนดให้สถานศึกษาทุกระดับของหน่วยงานทุกภาคส่วน สหกรณ์กระบวนการจัดการศึกษาที่บรรลุเป้าหมายเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์	• ชุดโครงการพัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีพฤติกรรมและทักษะชีวิตที่สะท้อนคุณธรรมจริยธรรม	กระทรวงศึกษาธิการ/ กระทรวงมหาดไทย/ กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม/ กระทรวงวัฒนธรรม
แนวทางการพัฒนาที่ 2 ส่งเสริมให้เกิดระบบการจัดการความรู้ที่เป็นกระบวนการเรียนรู้ตลอดชีวิตภายในชุมชนหรือหน่วยงาน	• ชุดโครงการเรียนรู้/ปลูกฝัง/ส่งเสริมคุณธรรมบนฐานชีวิตวิถีใหม่ • ชุดโครงการพัฒนาศักยภาพบุคลากรทั้งในภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชนให้มีขีดความสามารถในการส่งเสริมขับเคลื่อนการพัฒนาคุณธรรมที่เหมาะสมกับบริบทของสังคมไทย	หน่วยงานทุกภาคส่วน หน่วยงานทุกภาคส่วน

แนวทางการพัฒนา

แนวทางการพัฒนาที่ 3

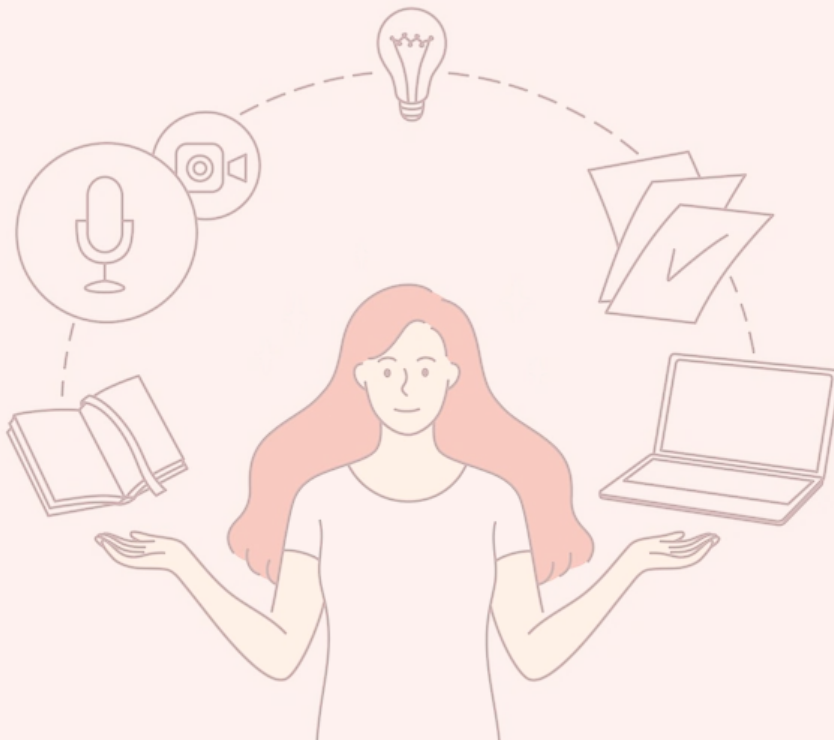
ส่งเสริมงานวิชาการ งานวิจัย พัฒนา และเผยแพร่ระบบการจัดการความรู้ด้านการส่งเสริมคุณธรรม

ชุดโครงการ

- ชุดโครงการส่งเสริมงานวิชาการ งานวิจัย พัฒนา สํารวจ รวบรวม และเผยแพร่องค์ความรู้ด้านการส่งเสริมคุณธรรมในสถานการณืต่าง ๆ
- ชุดโครงการพัฒนาสื่อส่งเสริมคุณธรรมที่เหมาะสมกับคนทุกช่วงวัย

ผู้รับผิดชอบ

กระทรวงศึกษาธิการ/
กระทรวงการอุดมศึกษา
วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม/
กระทรวงวัฒนธรรม/หน่วยงาน
ที่เกี่ยวข้อง
กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจ
และสังคม/สำนักงานกองทุน
พัฒนาสื่อปลอดภัยและ
สร้างสรรค์

กลไกการขับเคลื่อนและรายงานผล

เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งที่เป็นหน่วยงานผู้รับผิดชอบหลัก หรือผู้รับผิดชอบร่วม สามารถนำแผนปฏิบัติการฯ ไปสู่การปฏิบัติให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายของแผนปฏิบัติการฯ และเป้าหมายแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติและตามประเด็นยุทธศาสตร์ชาติภายในกรอบระยะเวลาที่กำหนด ซึ่งมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการนำแผนปฏิบัติการฯ ไปดำเนินการ ในภาพรวม ประกอบด้วย

1 คณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ มีรองนายกรัฐมนตรีที่ได้รับมอบหมายจากนายกรัฐมนตรี เป็นประธานกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ โดยสำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ นำโครงการภายใต้แผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ 2 (พ.ศ. 2566 - 2570) เข้าระบบติดตามและประเมินผลแห่งชาติ (eMENSOCR) ของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติหลังการประกาศแผนตามมติคณะรัฐมนตรี รวมทั้งทำหน้าที่ในการประสาน กำกับ ดูแล ติดตาม เสนอแนะและให้ความเห็น ตลอดจนการสนับสนุนและให้ข้อเสนอทางวิชาการในการส่งเสริมคุณธรรม ร่วมกับหน่วยงานทุกภาคส่วนในการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการฯ ทบทวนปัญหาและอุปสรรค และรายงานผลสัมฤทธิ์ของแผนปฏิบัติการฯ ทุกปีงบประมาณ

2 คณะอนุกรรมการระดับนโยบาย ประกอบด้วย (1) คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนแผนการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ (2) คณะอนุกรรมการด้านวิชาการการส่งเสริมคุณธรรมในสังคมไทย (3) คณะอนุกรรมการด้านประชาสัมพันธ์การส่งเสริมคุณธรรมในสังคมไทย (4) คณะอนุกรรมการด้านการประเมินชุมชน องค์กร อำเภอ จังหวัดคุณธรรม เป็นระบบกลไกบริหารขับเคลื่อนและการติดตามผลการดำเนินงานขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการฯ ในการนำไปสู่การปฏิบัติได้อย่างประสบผลสำเร็จ ทำหน้าที่ในการประสาน กำกับ ดูแล ติดตาม เสนอแนะและให้ความเห็นต่อคณะอนุกรรมการระดับปฏิบัติการ ในการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการฯ ให้เป็นไปตามเป้าหมาย และทบทวนสรุปผลการดำเนินงานเพื่อรายงานต่อคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ โดยมีสำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ เป็นหน่วยงานเชื่อมประสานการดำเนินงานของแต่ละคณะ

3 คณะอนุกรรมการระดับปฏิบัติการ ประกอบด้วย คณะอนุกรรมการส่งเสริมคุณธรรมระดับกระทรวง คณะอนุกรรมการส่งเสริมคุณธรรมกระทรวงมหาดไทย คณะอนุกรรมการส่งเสริมคุณธรรมระดับจังหวัด คณะอนุกรรมการส่งเสริมคุณธรรมกรุงเทพมหานคร และหน่วยงานร่วมขับเคลื่อนแผน ทำหน้าที่จัดทำแผนปฏิบัติการส่งเสริมคุณธรรม ประจำปีงบประมาณของกระทรวง/จังหวัด/กรุงเทพมหานคร/หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งนำโครงการบรรจุในแผนปฏิบัติการประจำปีในภาพรวมของกระทรวง/จังหวัด/กรุงเทพมหานคร/หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ประสานงาน กำกับติดตาม และให้ข้อเสนอแนะต่อหน่วยงานในสังกัด ในการขับเคลื่อนโครงการภายใต้แผนปฏิบัติการฯ ให้เป็นไปตามเป้าหมาย เพื่อรายงานผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการฯ ในภาพรวมของหน่วยงานตามแบบฟอร์มที่กำหนด รวมทั้งในระบบติดตามและประเมินผลแห่งชาติ (eMENSOCR) โดยมีสำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ เป็นหน่วยงานเชื่อมประสานการดำเนินงานของแต่ละคณะ เพื่อรวบรวมเสนอต่อคณะอนุกรรมการระดับนโยบายในด้านที่เกี่ยวข้อง

ระบบกลไกบริหารขับเคลื่อนและการติดตามประเมินผล

คณะกรรมการขับเคลื่อนแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

ประเด็น
3/10 การปรับเปลี่ยนค่านิยม และวัฒนธรรม
3/11 การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต
4/15 พลังทางสังคม
6/21 การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ

สำนักงานเลขาธิการ
คณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ

คณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ

คณะอนุกรรมการส่งเสริมคุณธรรมระดับนโยบาย

คณะอนุกรรมการส่งเสริมคุณธรรมระดับปฏิบัติการ

แผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ 2 (พ.ศ.2566-2570)

เป้าหมาย

คนไทยมีพฤติกรรมที่สะท้อนการมีคุณธรรมเพิ่มขึ้น มุ่งสู่สังคมคุณธรรมที่คนไทยอยู่ร่วมกันด้วยความสามัคคีภายใต้หลักธรรมทางศาสนา หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง วิถีวัฒนธรรมไทยที่ดีงาม และประเทศไทยปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ

แผนย่อย 1

การส่งเสริมสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการส่งเสริมคุณธรรม/ การทำความดี ที่เหมาะสมกับบริบทของสังคมไทย

เป้าหมาย

1. ประชาชนมีกิจกรรมการปฏิบัติตนที่สะท้อนการมีคุณธรรมจริยธรรมเพิ่มขึ้น
2. องค์กรเครือข่ายทางสังคมมีขีดความสามารถในการส่งเสริมคุณธรรมในสังคมไทยเพิ่มขึ้น

แนวทางการพัฒนา

1. สร้างพื้นที่และสนับสนุนกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมหรือการทำความดี
2. ยกย่องเชิดชูเกียรติบุคคลและองค์กรด้านการส่งเสริมคุณธรรม
3. ส่งเสริมให้สถาบันศาสนาเป็นศูนย์กลางชุมชนและขับเคลื่อนคุณธรรมด้วยพลังบวร
4. พัฒนาขีดความสามารถของ ชุมชน องค์กร อำเภอ จังหวัดคุณธรรม
5. ส่งเสริมการนำคุณธรรมเพื่อนำธุรกิจมาปรับใช้กับวิถีชีวิตประจำวัน การป้องกันและแก้ไขปัญหาอันเกิดจากภัยธรรมชาติ และวิกฤติโรคอุบัติใหม่
6. สนับสนุนส่งเสริมกลไกของชุมชนให้ระบบที่เลี้ยง

แผนย่อย 2

การพัฒนากระบวนการและการเสริมสร้างขีดความสามารถของกลไกเพื่อการขับเคลื่อนและส่งเสริมคุณธรรม

เป้าหมาย

1. องค์กรเครือข่ายที่ร่วมกันทำกิจกรรมสาธารณะเพิ่มขึ้น
2. องค์กรเครือข่ายทางสังคมที่มีการพัฒนาระบบเครดิตทางสังคมเพื่อรองรับการส่งเสริมคุณธรรมเพิ่มขึ้น
3. หน่วยงานภาครัฐมีค่า ITA ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน

แนวทางการพัฒนา

1. ส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมในทุกช่วงวัยโดยผ่านวัฒนธรรมมาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับบริบททางสังคมไทย
2. สร้างกลไกเครือข่ายคุณธรรมและระบบการสนับสนุนต่าง ๆ เพื่อสร้างสังคมคุณธรรมแห่งการให้และช่วยเหลือกันและกัน
3. พัฒนาเทคโนโลยีหน่วยงานภาครัฐขับเคลื่อนการส่งเสริมคุณธรรมตามหลักธรรมทางศาสนาปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและวิถีวัฒนธรรมไทยที่ดีงาม
4. เสริมสร้างความเข้มแข็งเครือข่ายด้วยกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านการส่งเสริมคุณธรรม

แผนย่อย 3

การส่งเสริมการเรียนรู้ และการพัฒนาศักยภาพคนและองค์กรเครือข่าย เพื่อขับเคลื่อนการส่งเสริมคุณธรรม

เป้าหมาย

1. คุณชีวิตเด็กและเยาวชนไทยเพิ่มขึ้น
2. คนที่ได้รับการพัฒนาทักษะชีวิตจากกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมขององค์กรเครือข่ายเพิ่มขึ้น

แนวทางการพัฒนา

1. สถานศึกษาทุกระดับสะท้อนกระบวนการจัดการศึกษาที่บรรลุเป้าหมายเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์
2. ส่งเสริมให้กิจกรรมการจัดการความรู้ที่เป็นกระบวนการเรียนรู้ตลอดชีวิต
3. ส่งเสริมงานวิชาการ งานวิจัยพัฒนา ด้านการส่งเสริมคุณธรรม

หน่วยงานทุกภาคส่วน

- ภาครัฐ
- ภาคเอกชน
- ภาคประชาสังคม

หน่วยงานภาครัฐรับผิดชอบโครงการ

แผนปฏิบัติราชการของหน่วยงาน
ที่เชื่อมโยงกับโครงการ/กิจกรรม และงบประมาณตามแผนปฏิบัติการ
ด้านฯ และการขับเคลื่อนไปสู่เป้าหมายที่กำหนด

ระบบติดตามประเมินผลแห่งชาติ

(eMENSQR)

พอเพียง

วินัย

สุจริต

จิตอาสา

กตัญญู

- คณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ -

การขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ ๒ โดยกลไกคณะกรรมการระดับนโยบายและระดับปฏิบัติการ

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

รายงานผลสัมฤทธิ์ของแผนปฏิบัติการฯ ทุกปีงบประมาณ

ระบบ eMENSQR

- นำแผนปฏิบัติการฯ เข้าระบบ
- รายงานผลสัมฤทธิ์ฯ ประจำปี

คณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ

กำหนดนโยบาย/กำกับติดตาม
ให้ข้อเสนอแนะหน่วยงานทุกภาคส่วน

ทบทวน/สรุปปัญหาอุปสรรค/
รายงานผลการดำเนินงาน

สำนักงานเลขาธิการ
คณะกรรมการส่งเสริม
คุณธรรมแห่งชาติ
(กรมการศาสนา)

คณะกรรมการระดับนโยบาย

กรมการศาสนาและศูนย์คุณธรรม (ฝ่ายเลขานุการฯ)

คณะกรรมการ
ขับเคลื่อนแผนการส่งเสริม
คุณธรรมแห่งชาติ

คณะกรรมการ
ด้านวิชาการส่งเสริม
คุณธรรมในสังคมไทย

คณะกรรมการ
ด้านประชาสัมพันธ์การส่งเสริม
คุณธรรมในสังคมไทย

คณะกรรมการ
ด้านการประเมินชุมชน อองค์กร
อำเภอ และจังหวัดคุณธรรม

แผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

แผนย่อยที่ ๑

แผนย่อยที่ ๒

แผนย่อยที่ ๓

ขับเคลื่อน/ให้ข้อเสนอแนะ/ติดตามผล
การดำเนินงานของคณะกรรมการ
ระดับปฏิบัติการให้เป็นไปตามเป้าหมาย

รายงานผลการดำเนินงาน
ตามแผนปฏิบัติการฯ
ในภาพรวมของหน่วยงาน
ตามแบบฟอร์มที่กำหนด

ขับเคลื่อน/ให้ข้อเสนอแนะ/ติดตามผล
การดำเนินงานของคณะกรรมการ
ระดับปฏิบัติการให้เป็นไปตามเป้าหมาย

รายงานผลการดำเนินงาน
ตามแผนปฏิบัติการฯ
ในภาพรวมของหน่วยงาน
ตามแบบฟอร์มที่กำหนด

คณะกรรมการระดับปฏิบัติการ

คณะกรรมการส่งเสริม
คุณธรรมระดับกระทรวง

คณะกรรมการส่งเสริม
คุณธรรมกระทรวงมหาดไทย

คณะกรรมการส่งเสริม
คุณธรรมระดับจังหวัด

คณะกรรมการส่งเสริม
คุณธรรมกรุงเทพมหานคร

หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

(องค์กรอิสระ องค์กรภาครัฐ เอกชน ฯลฯ)

คณะกรรมการ/คณะทำงาน
ที่หน่วยงานจัดตั้งขึ้น

กำกับติดตาม/ให้ข้อเสนอแนะ

รายงานผลการดำเนินงาน
ต่อคณะกรรมการฯ

- จัดทำแผนปฏิบัติการส่งเสริมคุณธรรมประจำปีงบประมาณของกระทรวง/จังหวัด/
กรุงเทพมหานคร/หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (ถ้ามี)
- นำโครงการบรรจุในแผนปฏิบัติการประจำปีของกระทรวง/จังหวัด/กรุงเทพมหานคร/
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (ถ้ามี)
- จัดทำฐานข้อมูลเพื่อรายงานผลตามตัวชี้วัดของแผนย่อยที่เกี่ยวข้อง
- รายงานผลการได้รับการจัดสรรงบประมาณ และรายงานผลการดำเนินโครงการในระบ
ติดตามและประเมินผลแห่งชาติ (eMENSQR)

หน่วยงานในสังกัด

ผลสำเร็จที่ได้จากแผนปฏิบัติการฯ

แผนปฏิบัติการฯ ฉบับนี้ จะเป็นกลไกเพื่อขับเคลื่อนการส่งเสริมคุณธรรมให้เกิดขึ้นในสังคมตามเป้าหมายและตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ได้อย่างเป็นรูปธรรม นำไปสู่ผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายระดับชาติสร้างสังคมไทยที่มีสภาพแวดล้อมที่เอื้อและสนับสนุนต่อการพัฒนาคนตลอดช่วงชีวิต เพื่อให้คนไทยทุกช่วงวัย เป็นคนดี คนเก่ง มีคุณภาพ ทุกมิติและทุกระดับ คือ

ระดับบุคคล

ประชาชนได้รับการพัฒนาทักษะชีวิตจากการส่งเสริมคุณธรรม โดยการน้อมนำหลักธรรมทางศาสนา หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง วิถีวัฒนธรรมไทยที่งดงาม ยึดมั่นในสถาบันหลักของชาติ และมีพฤติกรรมที่สะท้อนการมีคุณธรรม “พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา กตัญญู”

ระดับสังคม

ครอบครัว ชุมชน และองค์กรทุกภาคส่วนมีขีดความสามารถในการพัฒนาระบบกลไกการขับเคลื่อน และส่งเสริมคุณธรรมที่เข้มแข็ง ยกกระดับมาตรฐานการขับเคลื่อนสังคมคุณธรรมได้อย่างเป็นรูปธรรม

ระดับประเทศ

ขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศด้วยคุณธรรมอย่างยั่งยืน สังคมไทยปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ อยู่ร่วมกันด้วยความสมานฉันท์ เกิดความสงบสุข และเป็นที่ยอมรับของนานาชาติมากขึ้น

ความสอดคล้องกับแผนระดับที่ 1 - 3 ของแผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ 2 (พ.ศ. 2566 - 2570)

ยุทธศาสตร์ชาติ	3. การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์	4. การสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม	6. การปรับสมดุลและพัฒนาาระบบบริหารจัดการภาครัฐ
แผนแม่บท ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ	ประเด็นที่ 10 การปรับเปลี่ยนค่านิยม และวัฒนธรรม	ประเด็นที่ 1.1 การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต	ประเด็นที่ 2.1 ข้อดีด้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ
เป้าหมาย	คนไทยมีคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และมีวินัยรักและภูมิใจในความเป็นไทยมากขึ้น นำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำรงชีวิต สังคมไทยมีความสุขและเป็นที่ยอมรับของนานาประเทศมากขึ้น	คนไทยทุกช่วงวัยมีคุณภาพเพิ่มขึ้น ได้รับการพัฒนาอย่างสมดุล ทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา และคุณธรรมจริยธรรม เป็นผู้มีความรู้และทักษะ-ในศตวรรษที่ 21 รักการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต	ประเทศไทยปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ
ตัวชี้วัด/ ค่าเป้าหมาย	ดัชนีคุณธรรม 5 ประการ ประกอบด้วย ความพอเพียง ความมีวินัย รับฟังผู้อื่น ความซื่อสัตย์สุจริต ความซื่อสัตย์สุจริต และจิตสำนึกสาธารณะ	ดัชนีการพัฒนามนุษย์	ดัชนีการรับรู้การทุจริตของประเทศไทย (อันดับ/คะแนน)
ปี 66 - 70	ไม่น้อยกว่า 5.10 คะแนน	ไม่น้อยกว่า 0.82 คะแนน	ไม่น้อยกว่า 43/ คะแนนไม่น้อยกว่า 57 คะแนน
ปี 71 - 75	ไม่น้อยกว่า 5.56 คะแนน	ไม่น้อยกว่า 0.85 คะแนน	ไม่น้อยกว่า 32/ คะแนนไม่น้อยกว่า 62 คะแนน
ปี 76 - 80	ไม่น้อยกว่า 6.00 คะแนน	มากกว่า 0.85 คะแนน	ไม่น้อยกว่า 20/ คะแนนไม่น้อยกว่า 73 คะแนน

แผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ 2 (พ.ศ. 2566 - 2570)

คนไทยพฤติกรรมที่สะท้อนการมีคุณธรรมเพิ่มขึ้น มุ่งสู่สังคมคุณธรรมที่คนไทยอยู่ร่วมกันด้วยความสามัคคีกัน ภายใต้หลักธรรมทางศาสนา หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง วิถีวัฒนธรรมไทยที่ดีงาม และประเทศไทยปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ

ตัวชี้วัด/ ค่าเป้าหมาย	แผนย่อย	1. การส่งเสริมสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการส่งเสริมคุณธรรม/การทำความดีที่เหมาะสมกับบริบทของสังคมไทย	2. การพัฒนากระบวนการและการเสริมสร้างขีดความสามารถของกลไกเพื่อการขับเคลื่อนและส่งเสริมคุณธรรม	3. การส่งเสริมการเรียนรู้ และการพัฒนาศักยภาพคนและองค์กรเครือข่ายเพื่อขับเคลื่อนการส่งเสริมคุณธรรม
ตัวชี้วัด/ค่าเป้าหมาย	เป้าหมายแพนย่อย	ดัชนีคุณธรรม 5 ประการ "พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา กตัญญู" เพิ่มขึ้นร้อยละ 10 ภายในปี พ.ศ. 2570 จากข้อมูลปีฐาน (พ.ศ. 2565)	หน่วยงานภาครัฐนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปการบริหารงาน มีค่า ITA เพิ่มขึ้นร้อยละ 5 ภายในปี พ.ศ. 2570 จากข้อมูลปีฐาน (พ.ศ. 2565)	จำนวนคนที่ได้รับการพัฒนาทักษะชีวิตจากการส่งเสริมคุณธรรมขององค์กรเครือข่ายเพิ่มขึ้น
ปี 66 - 70	ปี 66 - 70	จำนวนองค์กรเครือข่ายทางสังคมที่มีความสามารถในการส่งเสริมคุณธรรมในสังคมไทยเพิ่มขึ้น	จำนวนหน่วยงานภาครัฐที่เข้าร่วมกับเพื่อรองรับการส่งเสริมคุณธรรม	ทุนชีวิตเด็กและเยาวชนไทย
ปี 71 - 75	ปี 71 - 75	เพิ่มขึ้น จากปีฐาน ปี 2565	เพิ่มขึ้น จากปีฐาน ปี 2566	เพิ่มขึ้น จากปีฐาน ปี 2565
ปี 76 - 80	ปี 76 - 80	ร้อยละ 10	ร้อยละ 10	ร้อยละ 5
		ร้อยละ 5	ร้อยละ 10	ร้อยละ 5
		ร้อยละ 5	ร้อยละ 10	ร้อยละ 5
		ร้อยละ 5	ร้อยละ 10	ร้อยละ 5

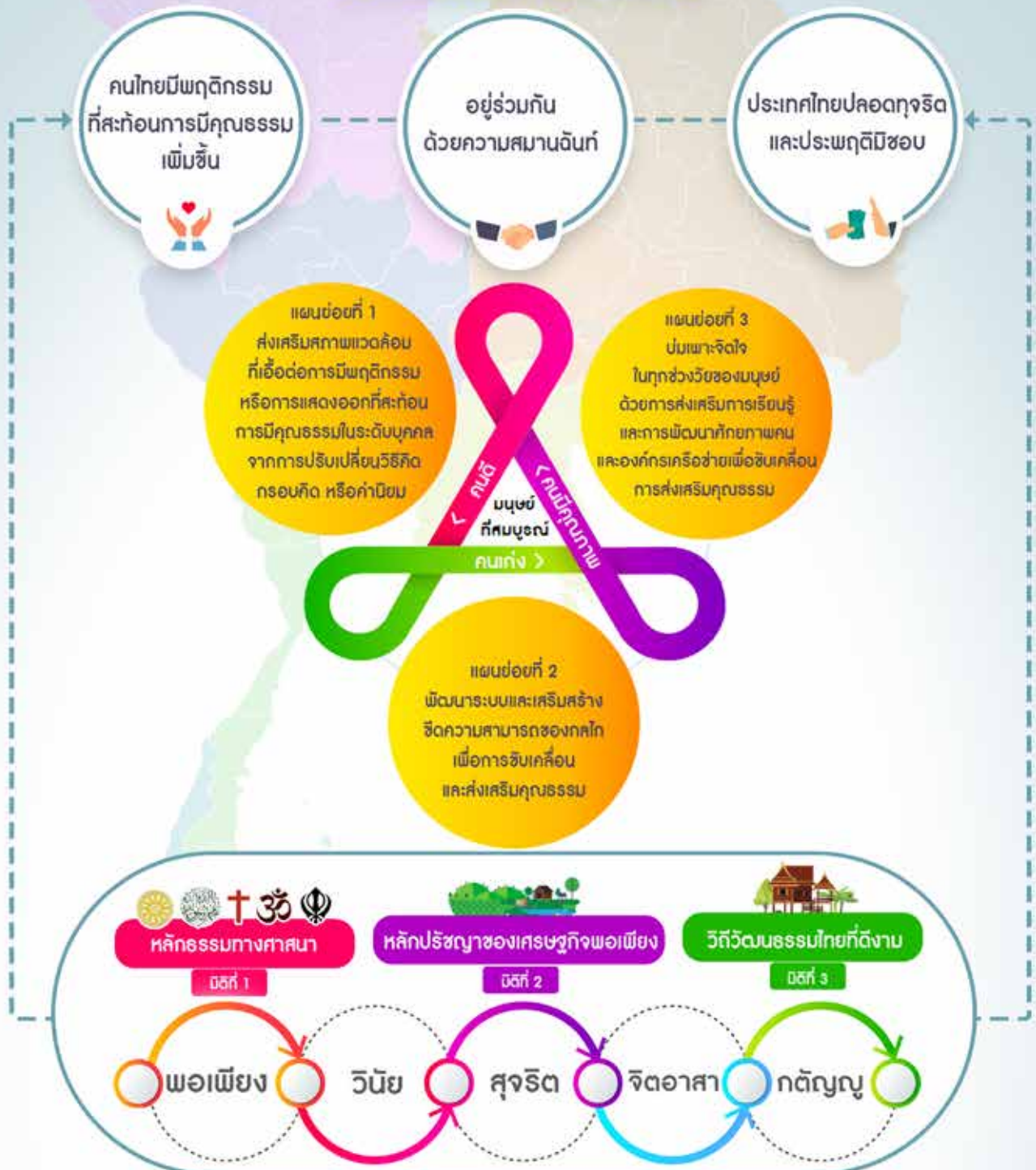

กระบวนการพลิกโฉมสังคมไทย

ภายใต้แผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ 2
(พ.ศ. 2566-2570)

ด้วยหลัก 3 มิติ 5 คุณธรรม

นำการพัฒนาประเทศไทย

สรุปสาระสำคัญ

แผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ

ระยะที่ 2 (พ.ศ. 2566 - 2570)

ผู้จัดพิมพ์ กรมการศาสนา
ปีที่พิมพ์ พ.ศ. 2566 (พิมพ์ครั้งที่ 2)
จำนวนพิมพ์ 14,000 เล่ม

ที่ปรึกษา

นายชัยพล สุขเอี่ยม	อธิบดีกรมการศาสนา
รองศาสตราจารย์ นายแพทย์สุรียเดว ทรีปาตี	ผู้อำนวยการศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน)
นายสำรวย นักการเขียน	รองอธิบดีกรมการศาสนา
นายธนพล พรหมสงวษ์	เลขาธิการกรม
นายพจนาน ปัญญาศิลป์	ผู้อำนวยการกองศาสนูปถัมภ์
นางสาวฐิติมา สุภักดิ์	ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม
นายโอสธี ราชฤทธิ์เรือง	ผู้อำนวยการกองศาสนพิธี

คณะกรรมการ

นายอนุชา หะระหนี่	ผู้อำนวยการสำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ
นายยงจิรายุ อุปเสน	ผู้จัดการสำนักส่งเสริมและขับเคลื่อนเครือข่ายทางสังคม
นายประภาส แก้วสรรค	ผู้อำนวยการกลุ่มงานเลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ
นางสาววาสนา เพ็งสะและ	ผู้อำนวยการกลุ่มขับเคลื่อนแผนการส่งเสริมคุณธรรม
นายประมวล บุญมา	หัวหน้ากลุ่มงานสมัชชาคุณธรรมและความร่วมมือนานาชาติ
นางสาวมนพัทธ์ ปาณิกบุตร	นักวิชาการศาสนาชำนาญการ
นางสาวอัญญาณี เทศประสิทธิ์	นักวิชาการศาสนาชำนาญการ
นายเดชพันธุ์ สวัสดิ์	นักวิชาการศาสนาชำนาญการ
นายภาณุพงศ์ ขุนสะอาดศรี	นักวิชาการศาสนาปฏิบัติการ
นายธวัชชัย บุตรทองดี	นักวิชาการศาสนา
นางสาวเกวณีน สามัตถิยากร	นักวิชาการศาสนา
นายประเสริฐ อุดรา	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์โครงการ
นายธนนต์ ธีอสุทธิสุนันท์	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์โครงการ
นางสาวนัญชนก วันตา	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์โครงการ
นางสาวสโรชา ท้าวลา	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์โครงการ
นางสาวกฤติญา ภูริวรารักษ์	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์โครงการ

พิมพ์ที่ โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด
79 ถนนงามวงศ์วาน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร 10900
โทร. 0 2561 4567 โทรสาร 0 2579 5101
นายโชคดี ออสุวรรณ ผู้พิมพ์ผู้โฆษณา

คนไทยมีพฤติกรรมที่สะท้อนการมีคุณธรรมเพิ่มมากขึ้นด้วยดัชนีคุณธรรม 5 ประการ คือ “พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา กตัญญู” มุ่งสู่สังคมคุณธรรม ที่คนไทยอยู่ร่วมกันด้วยความสมานฉันท์ ภายใต้หลักธรรมทางศาสนา ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง วิถีวัฒนธรรมไทยที่งดงาม และประเทศไทยปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ

กรมการศาสนา กระทรวงวัฒนธรรม
 เลขที่ ๑๐ ถนนเทียมร่วมมิตร แขวงห้วยขวาง เขตห้วยขวาง กรุงเทพฯ 10310
 โทรศัพท์ 0 2209 3732-3 โทรสาร 0 2202 9628
 Website: <http://nmpc.go.th> E-mail: nmpc.dra@gmail.com
 Facebook : Nationalmoral (คุณธรรมแห่งชาติ)